

KAREN
KINGSBURY

GENADE
IN PARIJS

Karen Kingsbury

Genade in Parijs

Roman

Vertaald door Cora Kool

KokBoekencentrum Uitgevers • Utrecht

Dit boek draag ik op aan Donald, de liefde van mijn leven, met wie ik al drieëndertig jaar ben getrouwd, en aan onze lieve kinderen en kleinkinderen. Jullie aanwezigheid maakt mijn levensreis adembenemend. Elk moment dat we met elkaar doorbrengen, is een voorproefje op de eeuwigheid. Ik hou van jullie, iedere ademhaling, elke hartslag weer. Ook draag ik dit boek op aan God, de Almachtige, Die mij tot op heden met dit alles heeft gezegend.

1

1998

Door het onophoudelijk gebonk rinkelde het raam van de woonkamer en trilden de muren van de kleine Parijse flat waar Marie Michel in slaap probeerde te vallen. Ze trok het kussen over haar hoofd en kneep haar ogen dicht. Ze was een vrese-lijke moeder. Hoe was het toch mogelijk dat ze een dochter had opgevoed die omging met drugsdealers? Een verslaafde die had gestolen van Marie... van haar eigen moeder.

‘Zet er nieuwe sloten in,’ had de politieagent tegen haar gezegd, de laatste keer dat het was gebeurd. ‘Ze is er niet mee geholpen als u haar een manier aanreikt om te blijven gebruiken.’

Nog meer gebonk.

Maries hart sloeg over en ging vervolgens tekeer in haar borstkas. Het was na middernacht. Wat bezielde haar dochter? Waarom zocht ze geen hulp? Marie gooide het kussen op de grond en stapte uit bed.

Terwijl ze dat deed, hield het gebonk op. Marie hield haar adem in. Tien seconden... vijftien. Nog steeds niets. Stilte. Marie ademde uit. Alice was waarschijnlijk vertrokken en nu in de duisternis haastig op zoek naar een plekje om te slapen – onder een of andere brug of bij een daklozenopvang in het bedomptste en akeligste deel van Parijs. Waar je makkelijk aan drugs kon komen.

Marie ging weer liggen en staaarde naar het plafond. *Lief meisje van me, het spijt me.* Het had nooit zo ver mogen komen.

Er liep een rilling over haar armen en ze trok het dekbed over haar dunne lichaam. Ze had haar energierekening weer niet betaald en het was voor mei een onaangenaam koude nacht.

Het leek wel of haar leven werd weggevreten, als een strand bij vloed.

Marie wist wat haar eigen moeder zou hebben gezegd als ze nog zou leven. *Bidden, Marie. Bidden. God heeft alle wijsheid die er maar bestaat. Praat met Hem, vraag het aan Hem. Hij houdt van je, Marie.*

Maar het zou niets uithalen om nu te bidden, toch? Ze was Alice al heel lang kwijt. Maries dierbare meisje was achttien en een kind van de straat dat zich ophield met zwervers en drugsdealers. Marie wist niet eens wanneer Alice haar was ontglipt. Drie jaar geleden misschien. In de periode dat Marie twee baantjes had om brood op de plank te krijgen. Ze zouden beter af zijn geweest als ze honger hadden geleden.

Dan had ze Alice misschien nog.

Marie stak haar arm uit en knipte de lamp op haar nachtkastje aan. Het volgende moment werd het krappe kamertje in een wazig geel licht gehuld. Marie liet haar ogen eraan wennen. Daarna stond ze op en dwong zichzelf om naar de ladekast bij het raam te lopen. Bij elke stap voelde ze de pijn in haar botten, de pijn die het gevolg was van twaalf uur ziekenhuisvloeren schoonmaken.

Niet kijken, zei ze tegen zichzelf. *Je moet slapen. Het is zo weer ochtend.*

Maar haar handen hielden er hun eigen ideeën op na.

Ze openden de tweede la en daar, boven op een stapel versleten T-shirts, lag het fotoalbum. Het album dat Marie had gemaakt voor Alice' zestiende verjaardag. Een poging om haar terug te winnen en uit het louche wereldje te trekken waarin ze verzeild was geraakt.

Die poging was mislukt, maar het fotoalbum was er nog. Het bewijs dat hun tijd samen niet altijd slecht was geweest. Marie pakte het album en ging met haar duim over het goedkope linnen schutblad. In het midden prijkte een foto van Marie en Alice, met de hoofden dicht bij elkaar. Op het kiekje was haar dierbare meisje een jaar of tien, elf; dat was nog voordat het leven op straat haar in zijn greep had gekregen.

Marie keek naar de foto. ‘Wat is er toch met je gebeurd, meisje van me? Waarom ben je niet hier? In je kamer, verderop in de gang?’ Haar stem werd zachter. ‘Je moeder houdt nog steeds van je, Alice.’

Marie ging met het album op de rand van haar bed zitten, want slapen zou toch niet meer lukken.

De eerste pagina’s waren van Alice als baby, en die foto’s deden het lijken alsof haar leventje precies zoals dat van heel veel andere kinderen was begonnen. Alice op haar dekentje en in haar wieg, huilend toen ze voor het eerst in het badje zat en lachend met haar lievelingsknuffel. En Marie, een veel jongere versie van haar, die de kleine Alice vasthield of met haar in de kinderwagen die Alice’ oma haar had gegeven door de straten van Parijs liep.

Er waren echter momenten die niet op foto waren vastgelegd. De waarschuwing van haar moeder nadat Marie tijdens haar eerste jaar op de universiteit was thuisgekomen – zwanger.

‘Je gaat de baby natuurlijk houden.’ *Maman* had haar tegen zich aan gedrukt. ‘Ik zal je helpen.’ Daarna had ze een stap naar achteren gezet en Marie diep in de ogen gekeken. ‘Maar je moet één ding niet vergeten, Marie. Alleenstaand moeder zijn is het zwaarste wat je ooit zal overkomen. Ik kan het weten.’

Maries vader had hen verlaten toen Marie zes was. Het was het jaar waarin haar moeder had geweigerd om de verhoudingen van haar vader nog langer te dulden. *‘Het is iets wat bij*

Parijzenaren hoort. Marie hoorde het hem nóg zeggen. *‘Franse mannen hebben meer dan één vrouw nodig.’*

Uiteindelijk had haar moeder hem weggestuurd. ‘Je mag alle vrouwen hebben die je maar wilt,’ had ze tegen hem gezegd. ‘Alleen mij niet.’

Telkens als Marie naar haar vader had geïnformeerd, ging haar moeder wat meer rechtop staan en stonden haar ogen kil. ‘We hebben hem niet nodig, Marie. We hebben elkaar, dat volstaat.’

En dat was ook zo. Voor Maries moeder.

Maar niemand vroeg Marie ooit of het voor háár volstond om alleen een moeder te hebben. Ze herinnerde zich haar eerste dag in groep vijf toen haar klasgenootjes het over hun vader hadden. *‘Mijn papa is vuilnisman.’ ‘Die van mij werkt in het ziekenhuis.’ ‘Mijn papa gaat met mij naar Normandië.’ ‘Mijn papa gaat met mij naar de Seine.’*

Ze kon hun stemmen nog steeds horen, had gemerkt dat ze zich steeds meer terugtrok, achter in het klaslokaal ging staan. ‘En jij, Marie?’ had haar beste vriendinnetje gevraagd. ‘Wat doet jouw papa?’

‘Hij is soldaat.’ Het antwoord flapte eruit voordat Marie er erg in had. En dat was ze vanaf die dag blijven vertellen. Tot ze naar de middelbare school ging en haar moeder had gezegd dat het niet goed was om te liegen.

‘Je vader was geen goed mens.’ Haar moeder had een hand op Maries schouder gelegd. ‘Je moet ermee ophouden te zeggen dat hij soldaat is.’

En dus zat er voor Marie niets anders op dan de waarheid vertellen. De rol van hem als vader bestond uit slechts één ding: hij had haar moeder zwanger gemaakt. Daarna was hij verdwenen.

Zelfs na dat moment was Marie de denkbeeldige soldaat-

vader die ze had bedacht nog blijven missen. Maar tijdens haar middelbareschooltijd kreeg ze vriendinnen bij wie, net als bij haar, geen vader in beeld was. Marie beloofde zichzelf één ding: ze zou nooit dezelfde fouten maken als haar moeder. Nooit. Als ze van iemand zou houden, dan bleef dat zo tot aan haar dood. En de kinderen die ze kreeg, zouden weten wat het betekende om een vader te hebben.

Tijdens haar laatste jaar op de middelbare school ging Marie naar een dansavond in het wijkgebouw en daar ontmoette ze een echte soldaat. Philippe beloofde met haar te trouwen en met haar de hele wereld over te reizen. Drie maanden later bleek Marie zwanger en was Philippe uitgezonden. Ze zag hem nooit meer terug.

Marie staarde naar de foto van zichzelf als jonge vrouw met baby Alice in haar armen. Dat was het voornaamste wat op de foto's ontbrak: Alice' vader.

De tranen prikten in haar ogen. Het was jaren geleden dat ze voor het laatst had gehuild om haar eigen verleden, dat ze dezelfde fouten had gemaakt als haar moeder en een alleenstaande moeder was geworden.

Op de volgende bladzijde van het album waren Alice en zichzelf te zien op een Parijse speelplaats, naast elkaar, grijnzend op de schommel. Ondanks de tranen in haar ogen verscheen er een lichte glimlach om Maries mond. Voordat Alice heroïne was gaan gebruiken, was Marie trots geweest op de manier waarop ze het ervan afbracht als alleenstaande moeder. Ze geloofde destijds niet in God, niet echt. Maar vaak had ze het gevoel dat ze op een soort onzichtbare manier hulp kreeg. Misschien kwam dat door de dingen die haar eigen moeder haar altijd had verteld.

‘Je bent nooit alleen, Marie. Alice is ook niet alleen. Je hemelse Vader is iemand met wie je kunt praten,’ had ze vaak

gezegd. ‘Meer kun je je toch niet wensen?’

Haar moeder was tot ze afgelopen jaar aan kanker was overleden altijd gelovig gebleven. Haar gezicht was vredig geweest op het moment dat ze haar laatste adem uitblies en op weg ging naar Hem, Die haar haar hele leven had vergezeld. Maar Marie voelde niets van een dergelijke overtuiging.

Ze sloeg de bladzijde om. Nog meer foto’s van Alice en haar, terwijl ze zo veel mogelijk van hun leven probeerde te maken. *Ik zag het niet aankomen, lieve meid. Hoe kan het dat ik het niet zag aankomen?*

Alice begon halverwege haar eerste jaar op de middelbare school te veranderen. Het werd leerlingen toen toegestaan om op school een mobiele telefoon te gebruiken. Van de ene op de andere dag leek Alice anders te zijn. Ze ging om met een brutaler groepje jongeren en loog over waar ze was geweest. Maanden later snuffelde ze rond in Alice’ kamer, op zoek naar aanwijzingen dat er problemen waren. Ze vond niet alleen kleine restanten van een ballon en andere stukjes plastic, maar ook kleine hoeveelheden aluminiumfolie en korte touwtjes.

Met het hart in de keel was Marie naar de computer in haar slaapkamer gegaan. Na even te hebben gezocht, wist ze wat er aan de hand was. Alice gebruikte heroïne. Op de website stond dat je al vanaf het eerste gebruik verslaafd kon zijn. Al snel draaide het hele leven van zo iemand om heroïne en was het kopen en gebruiken ervan het enige wat iemand bezighield.

De koude rillingen waren Marie over de rug gelopen. Ze confronteerde Alice er die dag nog mee en na een hele reeks leugens vertrok haar dochter in het donker en ze bleef een week weg. Toen ze weer thuiskwam, slobberden haar kleren om haar lichaam, was haar blik stuurs en had ze donkere kringen onder haar ogen. Alice probeerde langs Marie naar haar slaapkamer, verderop in de gang, te glippen. Maar Marie

greep de arm van haar dochter vast. ‘Waar ga je naartoe?’ *Kalm blijven*, zei ze tegen zichzelf. *Alice zal niet met je gaan praten als jij hysterisch doet.*

‘Naar mijn kamer.’ Alice keek haar boos aan. ‘Laat me met rust.’

‘Nee.’ Marie verstevigde haar greep. ‘We moeten praten.’

‘Er is niets om over te praten.’ Alice rukte haar arm los en toen zag Marie het: sporen van injectienaalden over de hele binnenkant van de arm van haar dochter. Alice moest hebben beseft wat haar moeder had gezien, want ze holde naar haar kamer en sloeg de deur met een klap dicht.

Marie liet het er niet bij zitten. Ze ging Alice achterna en probeerde de deur te openen, maar Alice zat er waarschijnlijk tegenaan, want er was nauwelijks beweging in te krijgen. ‘Ga opzij, Alice! Laat me erin!’

‘Nee. Ik zei: laat me met rust!’ Alice’ stem klonk gedempt.

‘Ik weet het van die heroïne.’ Maries stem werd luider. ‘Ik wil je helpen.’

‘Het is mijn leven.’ Alice begon te huilen. ‘Ik hoef geen hulp.’

Dat ging vijf minuten zo door totdat er voor Marie niets anders op zat dan wachten. Ze ging terug naar de keuken en er ging een uur voorbij. Toen het buiten al lang donker was, probeerde Marie het opnieuw. Dit keer gaf de deur mee en kon ze de slaapkamer van haar dochter binnenlopen. Alice lag op bed en was diep in slaap. Ze had haar vieze kleren nog aan, haar haar hing in slierten over haar mooie gezicht.

Marie wist niet of ze haar dochter wakker moest maken om verder te gaan met hun gesprek. Ze bleef een paar minuten naar de slapende Alice kijken. Hield haar blik strak gericht op haar dierbare dochter. *Lieverd, hoe kon dit gebeuren? Waarom ben je aan de heroïne? Ze merkte amper dat de tranen over haar gezicht stroomden. Heb ik je niet gegeven wat jij nodig had? Was*

het leven dat we hadden niet goed genoeg voor jou? Op dat moment schoot Marie iets te binnen. Iets wat haar moeder ook vaak tegen haar had gezegd. Zonder God zou het leven niet veel meer zijn dan een reeks zinloze pogingen en onherstelbare fouten. *Je hebt Hem nodig, Marie. Alice heeft Hem nodig. Anders leid je een leeg leven.*

Marie was altijd van mening geweest – toen en nu – dat ze een vader zou hebben gehad als God echt bestond. En Alice ook. Dan hadden Alice en zij niet zo veel moeite hoeven doen om de rekeningen te kunnen betalen en brood op de plank te krijgen. Dan hadden ze niet net als haar moeder hoeven ploeteren. Dag in, dag uit.

Als Hij van hen hield, waar was Hij dan toen Alice haar eerste shot heroïne nam?

Marie streek met haar vinger over de volgende foto. Alice als dertienjarig meisje, grijnzend op een schoolfoto. Wat was ze mooi en lief, wat straalde ze. Op de foto werd ze omringd door vrienden en vriendinnen, zoals in die tijd altijd het geval was geweest. Marie hield het album wat hoger zodat ze de ogen van haar dochter beter kon zien. De ogen van een kind dat haar hele leven nog voor zich had. *Ik heb de antwoorden niet paraat, Alice.* Marie zuchtte en legde het fotoalbum weer op haar schoot. *Niet één. Waarom heb je je leven vergooid?*

Die avond, in de kamer van haar dochter, deed Alice haar ogen open, ondanks al Maries pogingen om geen enkel geluid te maken. Niet op de manier zoals ze dat vroeger had gedaan. Slaperig en traag, met een steeds breder wordende glimlach die de hele kamer opvrolijkte. Dan stak ze beide armen uit om haar bij zich te hebben. ‘Maman, knuffel.’

Nee, dat kind was voor altijd verdwenen. Op die vreselijke avond had Alice haar ogen met een ruk geopend. Ze waren onnatuurlijk wijd opengesperd en stonden paniekerig. Haar

ademhaling was snel en moeizaam. ‘Ga weg!’ De woorden kwamen schel en met een schreeuw over haar lippen. ‘Ga weg! Nu!’

Marie had de woede in zich voelen opstijgen. Niks kalmte. Als dit een strijd om Alice’ leven was, dan zou Marie laten weten waar het op stond. ‘Ik wil níét dat je op die manier tegen me praat, jongedame. Begrepen?’

En Alice sprong overeind. Haar ademhaling was gejaagd en ging stokkend. Ze streek met trillende vingers door haar haar. Vervolgens keek ze Marie aan en begon weer te schreeuwen. ‘Ga weg hier!’

‘Alice, je bent jezelf niet.’ Marie hilde niet langer. Ze was te ongerust voor tranen. ‘Dit wil je niet... dit leven.’

‘Jij weet helemaal niet wat ik wil.’ Ze probeerde zich langs Marie te wurmen, maar die bleef onverzettelijk staan en versperde daarmee de doorgang. Alice riep rood aan. ‘Opzij! Ik ben jouw eigendom niet!’

‘Als het nodig is om sloten aan te schaffen voor jouw slaapkamer, dan komen die er ook,’ had Marie geschreeuwd. ‘Ik wil niet dat je uit huis gaat voor een leven op straat. Dat past niet bij jou, Alice. Ga terug je bed in.’

Er leek vanbinnen een knop te worden omgedraaid en opeens verdween alle vechtlust uit Alice. Als een ziek kind, dat ze in feite ook was, ging ze langzaam terug naar haar bed en kroop onder het dekbed. Ze begroef haar hoofd in het kussen en draaide haar rug naar Marie toe. Er kwam één woordje over haar lippen voordat ze weer in slaap viel.

‘Weg.’

Dat was het laatste wat Marie in een hele maand hoorde van Alice. De volgende ochtend, toen Marie terugging naar de kamer van haar dochter, was het meisje verdwenen. Net als haar beddengoed, haar kussen en het merendeel van haar kleren.

En dat was sindsdien hun leven geweest. Twee jaar lang had Marie geen idee waar Alice verbleef of wat ze deed om te overleven. Daar wilde ze liever niet aan denken.

Alice begon vervolgens een paar maanden geleden af en toe langs te komen in de flat. Ze deed dan net of ze wilde veranderen, dat ze de band met Marie weer wilde opbouwen. Iedere keer als ze wegging, ontdekte Marie echter dat er geld en waardevolle spullen waren verdwenen.

Ook al had Marie niet veel, Alice slaagde erin om het weg te pakken.

De politie wist van de situatie, maar een puber die high was en thuis geld wegnam, stond onder aan hun prioriteitenlijstje. Ze hadden beloofd om haar terug te brengen naar Marie als ze haar ergens aantreffen; het was alleen zo dat Alice geen rijbewijs of een ander ID had. Dus hoe kon de politie dan weten of ze het wel of niet was? Alice was volwassen, ja, maar ze was ook Maries dochter. Stelen van je ouders viel eerder onder huisvredebreuk dan onder diefstal.

En dat was de reden waarom Marie de sloten had vervangen. Alice kon dan niet via de voordeur naar binnen op zoek naar geld of spullen om te stelen. Ze kon dan geen misbruik maken van Marie om die ellendige verslaving in stand te houden. Nu Alice haar sleutel niet meer kon gebruiken, vroeg Marie zich echter af of dit misschien niet nóg erger was. Luisteren naar het gebonk van Alice op de deur, horen dat ze naar Marie riep om haar binnen te laten, haar te geven wat ze nodig had.

Marie huiverde. Ze voelde zich beroerd. De wanhopige stem van haar dochter weergalmde nog steeds in haar binnenste. Zou Alice morgen terugkomen, op de deur bonken, alleen maar om iets te stelen?

Het was laat, een paar uur voor zonsopgang. Marie veegde haar wangen droog. Het was tijd om het fotoalbum terug te

leggen op de plek waar het thuishoorde. Ze stond weer op en probeerde de pijn in haar spieren te negeren. Nadat de foto's weer in de la lagen, uit het zicht, liep ze terug naar haar bed. In plaats van onder het dekbed te kruipen, bleef ze echter staan.

Al die tijd, iedere hartverscheurende dag dat ze wist dat Alice drugsverslaafd was en op straat leefde, had Marie nooit dát gedaan wat haar moeder van haar had gevaagd. Ze had zich nooit tot Jezus gericht als het ging om Alice. Marie geloofde niet zoals haar moeder had geloofd. Alice evenmin. Had God ooit iets voor hen gedaan? En waarom zou ze geloven dat hij überhaupt bestond?

Maar nu... Marie kon geen kant meer op.

De ernst van de situatie maakte dat ze op haar knieën ging zitten, het ging als vanzelf. En daarna begroef ze haar gezicht in haar handen en deed wat ze zichzelf had beloofd om nóóit te doen.

‘Heer, als U daar bent, wilt U Alice helpen.’ Haar stem klonk vermoeid, wanhopig. ‘Alstublieft, ik smEEK het U. Wilt U Alice helpen?’

Daarna krabbelde ze overeind en kroop in bed. Zo. Ze had voldaan aan de wens van haar moeder. Niet omdat ze geloofde. Niet omdat ze echt dacht dat die zogenaamde hemelse Vader haar gebed zou verhoren.

Maar omdat ze niemand anders had die ze om hulp kon vragen.

In de stad van de liefde vindt ze eindelijk vergeving

Ashley Baxter Blake en haar man Landon zijn achttien jaar getrouwd. Dat vieren ze met een reisje naar de lichtstad, waar ook een aantal van Ashley's schilderijen tentoongesteld worden. Een grote eer, maar Ashley ziet ertegen op. Jaren geleden maakte ze in Parijs de grootste fout van haar leven, iets wat ze zichzelf nooit heeft kunnen vergeven. Ze bewaart nog steeds geheimen die niet aan het licht mogen komen.

Een ontmoeting met een vroegere collega haalt al deze herinneringen weer naar boven. Zal teruggaan naar de stad waar het allemaal misging helpen om eindelijk rust te vinden?

Karen Kingsbury schreef al vele romans met de familie Baxter in de hoofdrol of op de achtergrond. In dit boek wordt de familie in het zonnetje gezet met een extra katern vol nooit eerder gepubliceerd materiaal: een uitgebreid portret van de Baxters, een interview met Karen Kingsbury en gespreksvragen die je aan het denken zetten over het verhaal van *Genade in Parijs*.

NUR 302

ISBN 978 90 297 3367 0

KokBoekencentrum.nl
UITGEVERS | UTRECHT